

Weltkrieg

6 (63)

13. Fevral 1944

Tatar legionъның atnańq gəzitəse

Bol'sevizmə qarşılıq xərbi həm səjasi kərəş

Tehran kığışməsində Stalin, Cercil, Ruzveltlər taraflınnan eşləngən xərbini plannarnıq tormuşqa aşırılu omitsib-lərlərin qarşıs xəzərə kəndə Germaniə həm jana Jevropanın xalqıqların saqlanı kəsəcələr baralar.

Şul uq vaqtta Stalin, Jevropaqa qarşı bloknın farazı cınye tqdiren, Sovet talapläre kypcelegen tanularıňna iresy ecen Cercil belən Ruzveltqa qarşı sojasi heçcum alıp bara. Natiçedən bol'sevizm Jevropaqa sojasi həm xərbhä jaqtan qatı heçcum iassi.

Germania qəskərenen bürxəs bürxp
— səqəyləməsə saqlanınp strategiəsə
belən fajdalana pəkənbatışta xəl itkəc
suqəsə xəzərləngən xaldə, kənəvəs
suqəs qırılaşında keçlərən xəl qılıqcə
sənələrdən məmkin qədərələr qacu,
tajplsı tora.

Germania həm anıq Jevropa bərek-təşlərenən sajasi bürxəb bulb Ruzvelt belən Cercilin Jevropası qarata cinajatçel sajasatlərin acıp salı taradı. Stalinin sajasi həm xəbi strategiəsə ártında, denəja jəhydcelegenən bolşevizmçılıq Jevropa mədəniyyətin beteryi jülbə cinəsləti jəserengən. Cercil belən Ruzvelt jəhydcelek ejerənə bu cinajatçel məqsətən tormuşça aşırıya tələy omtibəşəna bəten keçlərə belən bulsbalar.

Germaniānen „Berliner Illustrirte Nachtausgabe“ digən gəzitəsenen xərbi kyzatçeyəse, kənəqəs suqs qırılardanın german xərbi xərəkətlərə, ingлиз-amerikalıslar ikincə front tədribatçı teləşən təqdirirdə, german qarsı torucanlıq kəcen jomsartum buldarıma belən qəməl itələr dip beldərə. Anglia xəzergə kəndə qorb cirgə qəşkar fəsərgə bizqəkəl rəvəstə xəzərlənə. Kənəq İtaliadə ingлиз-amerikalıların höcümnəre kəcəjye, bərekətlərən konqaqtan jaşdəm itərgə omlıulların kyrşəti.

Jevropans konbatęs demokratlardan jaqlau, saqlanu sajdalarınnan сырьбын түгел, балки иңкес frontын buldýrға telay omtılyşaların betery — Germaniada ingliz-amerikan kecіләрене qарсы шағын қынга iresergə мөмкінлөй бирү jaçынан да. 1944 негізде жыныла in мөлшем strategik бүркешен сақылды.

Көңілкіштегің сүйгіс харакаттарена
кілсек, бире герман команданың оның
ін жағы маңында болып, елеек жы-
ларда алғанын бүшіндерде харкат
шытеп, болшевикларға соң дараңда зұр-
наңғылттар жасау һам қызыл қәскерен
шығатын озylарға иreyzen buldsberman
тора.

„Nachtausgabe“ gazitese xabarereese helderganca, көңсөвдөс сиңбас қылтасындаоqs xalne даq үшүп noqtadan сөңбэр haialarga kirak.

Bol'seviklər yzlərenən qızılı heç um
naren qatışlıqla kimetmi dəvəm itirə
dar. Dnepropetrovskdən kən jaq —
kenbatıştaraq, Rovno—Lutsk tira
səndə ham frontın Narva bylegende

alar qajber qırılgıç kerə aldılar. Ləkin şul vəqbtə aların Kirovgradın belən Belaja Serkov arasındaqı heçmənəre kire qajtarıldı. German qəskinləri Pripyat belən Berezina yığlıqlarla arasında, Vitebsk'dən tərəf jaq — konbatıştaraq 1əm Neveldan ten jaqtaraq bulqan qarşılıq heçmənərən ünsüz rəvestə yittə. Novograd — Volıjsnkdən kənbətştaraq bolşeviklər kire cırga məçbır bulduları. Qısqaca ətikdən, qəskinlərin nəqəd qarşılıq torubna təjaňır, german komandalıqları ostə taktik manevrları təkərəy, qızıl qəskinlərin heçməni ityecən beterəp, anlı bəstə təqəjənlərin planlaşdırılmış işlədiyi səvərdə.

Bol'seviklar xərbi untsıqlarla kimerik bulqan sajın, yəni tələnənəsəjasi tezelestə iresərgə kyberək tərsalar. Süs isəp belən, alar xəzər konstitusiyə uzgərtilərlər. Germaniya həm başqa Yevropa illər matbuqatı, Stalinin jana xajlaşenen serlören actı həm jölmajqan maska arşındaçıq əzaiər torqan ittigəsələrin kyrşəti. İngiliz-amerikalılar matbuqatı, Sovətlərin 16 çəm-hiyatının kilgəi icclərənen Kominternin keçen un altı mərtəbə arştrub turşundaçı fikerne mona qədər jəsep kildə.

„Nachtausgabe“: „Bolşeviklär kilecəkta bəlkı təqən ketelməğən kystanadər birerlər. Lakin Germanianən sırıçəsə qəskəre ilmə nəq saqlaşın həm Stalininə sajasi manevrlarınbın ec sere tiz anlaşılmış natiqəsendə, bolşeviklərinə kənbəts Jevropanın basu oean totqan julların kiseləcək“ dip kyrşədə.

● Suqbs başlanqannan birle, Dania yzenen 385 000 tonnalıq 180 səvədə kiməsen işqaltqan. sunşın belən berge 1158 dingez xəzmətəcəse ylgan. Danianın 32.4 % dingez flotu bətkən.

Jana cara

Stalin kypitan bezne qəçəplənməsə ejrətə. Sonqı jıllarda aldaū eacen kyp mərtəbə tesen yzgərttə həm sirk klooun kebek hər jana kyrnəstə, jana kiemdə bulbrqa tərbiyət: Kutuzov, Suvorov ordennarə kertte, komissarlar, politruklar oğışmasın beterde, Kominternin „taratlı“, „Internatsional“ ursuna jana milli urss gimbən kertte, Russiə tarixxəndə zur ursn tot-qan xristian dinənen patriarch təxən janadən denjəqə kiterde, qəskərənə pagonnar kiertə... Sunnan son cir jəzəndə janalıqlar juq dişraq memkinme?... Bolşeviklərin belən hər kemə, alənpn təp maqsatları yzgərtmi, ana iresy caraların kyp yzgərtkənnəre məqlüm. „Maqsatqa iresy hər carans da aqly“ digən şıqar belən alar kin kyləndə fajdalansılar. Fırqənən general səzənqə baş aylener-lek ayləncə-borçlıb kilsə da, bolşeviklər maqsatları yzgərtmədeiər, fəqət taktik caraları qızaqtaşna qarap almışındı. Cələn kebek borçlı-sarsıvə, Stalin uzenen idarə irtib saqlarqa, bolşeviklər tərbiyə astında izlegən xalqularını taqən da nəvəraq totarqa tərbiyə.

Bu „janabəqların“ tə'sircə syreldə başlaqac, Stalinin təqib ber jana carasız ozaq köttermədi. Stalin belən jügars Sovet prezidiums qaraşına Molotov Sovetlərinən konstitutsiasen yzgärtyné təqdim itte. Jügars Sovet prezidiums, Molotov təqdim itkən nəsene, elbət, qabul itte həm yuzən peçətə belən berkette. Jana konstitutsia bujynea. Sovetlər Sojuzıñə kergan 16 çemhiyrixtik zur mextariat bireləcak. Bu çemhiyrixtərənin həqiqisindən yzlerəndən təsqə eslər həm il saqlau komissariats bulacaq. alarnıñ yzlerəndən təqib berən arğım kileyən təzərgə memkinlik bireləcək. yzlerəndən təqib armia totarqa xeqquqlar, təqib

Koneçde saqqaq məzqularında german standartı qarşılığında herringi bəzən

4° 25m 55 624

| illerdə yzlərenen „məstəqil“ ilcelərə
bulacaq.

Konstitutsiāne bu zur kyləndə yzgäertyne, bol'seviklärn mona qädər kyrsätkən taktik caralarbn tegəlläyläre digən məqnədə gena anlarqa kirək ikənenə hic sebhə jug. Xəttə „Reitir“ ismendəge ataqlıq ingiliz gəzitəcə də, konstitutsiāneni uzğerətelyen Kominterndən „taratuv“ həm xristian dinin rəsmi tanu belən bəjlanganən raslıb. Stalinın jana triyükenen top maqsatb iləcəq bilgeli. Stalin yuzən plutokrat bərkətəşlərə — „Sovetlər Sojuzu“nın demokrat cəmliyəti, sənən ecen hic qurqışçı tygil. Şulaj uq kənbətb; məmələkətlərə Sovetlər Sojuzuna kərgən təqdirdə, aytıb „milli irekle davlatlər“ rəvəsendə kerəcəklər. Aların xəttə „məstəqil“ icelcər də, armiələr də bulacaq“, — dip əşandırıraq tərbiya. Bu sajasət berence nəvbətə Polşaqa həm Balısqıb bujb illərəna qəyli. Ləkin bu illər bol'seviklər tərənaq asbtandaq tormuşub; acısbın nıq tatsıbdalar. Ber latış gjazitəse, „Bez Maskaynen beznən eška qatma-
shıb“ — ibarət dır.

Stalinnın jana carası təqib ber məhim natiçə birəcək — hər cü davletə Stalinnın mona qədər ber ilcelər oğzı massı bulsə, xəzer ələr 16 bulacaq. Dimək, bolşeviklər propagandası ul illarda 16 mərtəbə keçəcək. Sunışqtan, ingiliz-amerikalıslar Stalinnın jana carasına yzsərenen rəsmi qaraşlarıın mona qədər beldəmili kildərlər. Amerikanlı dəvət sərkətibə (təqsib etdər ministri) Xell — „Konstitutisə yzgərtynen təp mənqəsen min əle anlaşımı“ — diğən. Lakin ul jüggə belməməşkə salınbı, mənqəne ul bik jaxş anlıb. Lakin Stalin xələsənə nieck itəp çavap bity turşunda, kyrəsen, ul əle fikrən berketməyən. „Kurentul“ ismendəge rumbüñ gəzitəse Sovetlər konstitutisiəsə yzgərtely məsələsəndə: „Terkianın dingəz buqazı buişin Məskəy gərcə yze talip itməsə, ul talaşın Azərbaycan hem Ərməniə əməhəriatlərənə işkləye bik memkin“ dip jaza. Dimək, Stalinnın jana sajasətə, qəzəl imperializm qurğusunun keçənlərin jaxş anljata.

1937 nee ýalda „Stalin konstitusiase izge ham mængelek“ dip iqlan itelgan ide. 7 jyl da ytməde. Stalin yzenen „mængelek“ əsərin jəvrıb qırğıtqı ham aňlıq ırnalya, bygenge sajasi təzelestə fajdalansın seen unaişraq ikenee „mængelek“ konstitusia birde. Monşıňın qomere kypme bulşırıp?

Stalinın xəzər çəmiyat fikrən səj-palap joqlatırqə mataşın natiçəsəz qalır. cənki işləməjər torqan maska arxynnən əzajıv torqan jörtüyə testərik aşıq kyrəna. Igəne həm es-cellərnən kyp tonna qanlı vəhəsəvə, ul qajber gırslərgə qəskən kertir, ul „unsşlardan“ baslı əjlanıye səbəple, kartalarsın irtərak açıp cibarde. Aynə jana əsəsətə Sovetlər Sojuzunda jaşşaq xalqılarda jaşşə anlässilə, ələr Stalin xalqılarenən aşıqın kyp mətbələr təstədalar.